

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

Анастасія Хоменко,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 222 Медицина*

Науковий керівник: Олена Іващенко,

доцентка кафедри хімії Полтавського державного медичного університету

Лариса Копанцева,

старша викладачка кафедри хімії

Полтавського державного медичного університету

Професійна діяльність майбутнього лікаря обумовлена метою та функціями, які залежать від якостей особистості. Ці якості взаємопов'язані між собою та характеризуються загальним поняттям – професійна компетентність або професіоналізм. В свою чергу професійна компетентність обумовлена сформованістю у фахівця цілісного комплексу знань, навичок, умінь, етично-психологічних якостей, професійних позицій та моральних цінностей [1].

В процесі підготовки майбутнього медика необхідно враховувати знання, які набувають здобувачі вищої освіти під час навчання з профільних дисциплін (анатомія людини, гістологія, фізіологія, внутрішня медицина, фармакологія та інші). Також не повинні бути байдужі до таких навчальних дисципліни як: іноземна мова, загальна психологія, філософія, українська мова, медичне права тощо. Це допоможе підготуватися до різних нестандартних ситуацій, для рішення яких необхідне самостійне мислення й уміння передбачати наслідки своїх дій та усвідомлювати їх важливість для майбутньої професії лікаря.

Підготовка майбутнього лікаря до професійної діяльності включає в себе такі психологічні показники: *професійно-інтелектуальні* (рівень інтелекту, легкість оволодіння новими знаннями, відкритість до нових ідей), *комунікативні* (вміння слухати, вміння висловлювати власні думки, вміння налагоджувати контакт, організаційні вміння), *вольові* (стійкість, здатність до саморегуляції, вміння керувати емоційною експресією та емоційними станами, відповідальність), *нервово-психічні* (здатність до концентрації та перемикання уваги, спрямованість на саморозвиток, прагнення до навчання, гнучкість) [2, 3].

Аналізуючи важливість та значимість професійних компетентностей майбутнього фахівця виокремимо головні аспекти, якими він повинен володіти:

- розуміння системного характеру професійних проблем;
- здатність освоювати і розвивати інноваційні технології у системній інтеграції;
- володіння знаннями і новими технологіями у своїй професійній сфері та суміжних сферах;
- здібність до швидкого навчання, засвоєння нового, безперервного саморозвитку і самовдосконалення;
- уміння ухвалювати правильні і відповідальні рішення при не стандартних клінічних ситуаціях;
- здатність реалізувати свій творчий потенціал (знання, уміння, досвід, ділові й особистісні якості) у медичній професійній діяльності.

Професійна діяльність є невід’ємною частиною особистісного розвитку людини, яка триває все життя. Спочатку формуються первинні уявлення про професійну діяльність, зосереджене опанування професією. Відбуваються найбільш значущі особистісні зміни, що обумовлюють напрямок та успішність розвитку психологічної готовності майбутнього фахівця до професійної діяльності. Вони зіштовхуються з необхідністю одночасної адаптації і до освоєння професії, і до умов навчання у медичному закладі вищої освіти. Результатом є підвищений рівень тривожності та емоційної нестабільності. На стадії «зосередженого опанування професією», майбутні лікарі демонструють високу впевненість у власних силах, адекватність самооцінки, розвинену уяву, готовності до відстоювання власної думки. Результатом сформованості психологічної підготовки майбутні лікарі виокремлюються зібраністю та зосередженістю на вступі в самостійну професійну діяльність.

Література:

1. Гуменна І. Комунікативна компетентність як одна із складових професійної культури майбутніх лікарів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2013. Вип. 29. С. 42–45.
2. Назар П. С., Віленський Ю. Г., Грандо О. А. Основи медичної етики. К.: Здоров’я, 2002. 344 с.
3. Філоненко М. М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря : монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 334 с.